3 (Sem-6/CBCS) POL HE 1

2022

POLITICAL SCIENCE

Paper: POL-HE-6016

(Human Rights in India)

(Honours Elective)

The figures in the margin indicate full marks

for the questions

Answer either in P

Answer any ten of the following as directed:

 $1 \times 10 = 10$

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো দহটাৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

- (a) What is Vasudhaiva Kutumbakam? বসুধৈৰ কুটুম্বকম মানে কি?
- Which Article of the Constitution of (b) India abolishes untouchability? ভাৰতৰ সংবিধানৰ কোনটো অনুচ্ছেদে অস্পৃশ্যতাৰ ৰিলোপসাধন কৰিছে?

- (c) What is the tenure of the office of a member of the National Human Rights Commission of India?
 ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰীয় মানৱ অধিকাৰ আয়োগৰ সদস্যৰ কাৰ্যকাল কিমান?
- (d) When was the National Commission for Women established?
 বাট্ট্ৰীয় মহিলা আয়োগ কেতিয়া গঠন কৰা হৈছিল?
- (e) What is the full form of AFSPA? AFSPA ৰ সম্পূৰ্ণ কাপটো কি ?
- (f) The Narmada Water Disputes Tribunal was formed in নৰ্মদা জল-বিবাদ ন্যায়াধিকৰণ গঠন কৰা হৈছিল
 - (i) 1969
 - ১৯৬৯ চনত
 - (ii) 1968 ১৯৬৮ চনত
 - (iii) 1970 ১৯৭০ চনত
 - (iv) 1967 ১৯৬৭ চনত

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওবা)

(Continued

...<u></u>

Who appoints the Chairman of the (g)National Human Rights Commission of India? ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰীয় মানৱ অধিকাৰ আয়োগৰ অধ্যক্ষক কোনে नियुक्ति पिरम ?

Which Article of the Constitution of (h) India declares Right to Education as a Fundamental Right? কোনটো অনুচ্ছেদে ভাৰতীয় সংবিধানৰ অধিকাৰক মৌলিক অধিকাৰ বুলি ঘোষণা কৰিছে?

- (i) Which year was first celebrated as International Women's Year? কোনটো বর্যক প্রথমতে 'আন্তর্জাতিক নাবীবর্ষ' হিচাপে পালন কৰা হৈছিল?
- (i) Write the Fundamental Duty of an Indian citizen for the protection of environment. পৰিবেশৰ সুৰক্ষাৰ বাবে ভাৰতীয় নাগবিক এজনে পালন কৰিবলগীয়া মৌলিক কর্তব্যটো কি?
- Sunderlal Bahuguna was a leader of the (k) Chipko Movement.

(Write Yes or No)

্ন নেত্ৰ (হয় বা নহয় লিখা) সৃন্দৰলাল বহুগুণা চিপকো আন্দোলনৰ এজন নেতা আছিল।

- In which year was the Assam Human (1) Rights Commission constituted? অসম মানৱ অধিকাৰ আয়োগ কোন চনত গঠন কৰা হৈছিল?
- (m) Who is Irom Chanu Sharmila? ইবম চানু শর্মিলা কোন হয়?
- What is the full form of CEDAW? (n) CEDAW ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি?
- নাৰ বাৰে বিকোনো পাঁচটাৰ উল্লেখ কৰা।

 Answer any five of the following questions
 তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ বিকোনো পাঁচটাৰ স Mention one religious minority group in

- Write two provisions of the Protection of (a) Human Rights Act, 1993. মানৱ অধিকাৰ সুৰক্ষা আইন, ১৯৯৩ ৰ দুটা ব্যৱস্থা উল্লেখ কৰা।
- Write two functions of the National (b) Commission for Scheduled Tribes. ৰাষ্ট্ৰীয় অনুসূচীত জনজাতি আয়োগৰ দুটা কাৰ্য লিখা।
- Mention two causes of existence of child (c) labours in India. ভাৰতত শিশু শ্ৰমিক থকাৰ দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

- (d) Name two supporters of Narmada Bachao Movement. নৰ্মদা বচাও আন্দোলনৰ দুজন সমৰ্থকৰ নাম লিখা।
- (e) Suggest two measures for the eradication of terrorism in North-East India.
 উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ সন্ত্ৰাসবাদ নিৰ্মূল কবিবলৈ দুটা পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা।
- (f) Define the term 'indigenous people'. 'খিলঞ্জীয় লোক'ৰ সংজ্ঞা আগবঢ়োৱা।
- (g) Why are the Fundamental Duties important for a citizen of India? Give two reasons.
 ভাৰতৰ নাগৰিক এজনৰ বাবে মৌলিক কৰ্তব্যসমূহ কিয় গুৰুত্বপূৰ্ণ? দুটা কাৰণ দিয়া।
- (h) Name two terrorist groups of North-East India. ভাৰতৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ দুটা সন্ত্ৰাসবাদী দলৰ নাম লিখা।
- 3. Write short notes on any four of the following: 5×4=20

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

- (a) State Human Rights Commission ৰাজ্যিক মানৱ অধিকাৰ আয়োগ
- (b) Right to Constitutional Remedies
 সাংবিধানিক প্ৰতিকাৰৰ অধিকাৰ
 ৪**73**

(Turn Over)

22A**/873**

- (c) National Commission for Women ৰাষ্ট্ৰীয় মহিলা আয়োগ
- (d) Women and Human Rights
 মহিলা আৰু মানৱ অধিকাৰ
- (e) Rights of Minorities in India ভাৰতবৰ্ষত সংখ্যালঘুৰ অধিকাৰ
- (f) Powers and Functions of the National Commission for Scheduled Castes
 বাষ্ট্ৰীয় অনুসূচীত জাতি আয়োগৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যাৱলী
- (g) Medha Patkar মেধা পাট্কাৰ
- (h) Causes of Terrorism in North-East India ভাৰতৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ সন্ত্ৰাসবাদৰ কাবণসমূহ
- 4. Answer any four of the following questions : 10×4=40
 তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো চাবিটাৰ উত্তৰ লিখা :
 - (a) Discuss the development of Human Rights in India during colonial period.
 ভাৰতবৰ্ষত ঔপনিৱেশিক কালত মানৱ অধিকাৰৰ বিকাশ সম্পূৰ্কে আলোচনা কৰা।

2A**/873**

(Continued)

(b) Explain the constitutional provisions for the protection of Human Rights of Indian citizens. ভাৰতৰ নাগবিকৰ মানৱ অধিকাৰ ৰক্ষাৰ বাবে থকা

সাংবিধানিক ব্যৱস্থাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

- (c) Discuss the powers and functions of the National Human Rights Commission.

 ৰাট্ৰীয় মানৱ অধিকাৰ আয়োগৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যসমূহ আলোচনা কৰা।
- (d) Discuss the Chipko Movement as an environmental rights protection movement in India.

 চিপকো আন্দোলনক ভাৰতবৰ্ষত এটা পবিবেশৰ অধিকাৰ সুবন্ধাৰ আন্দোলন হিচাপে আলোচনা কৰা।

 (e) Discuss the rights of
- (e) Discuss the rights of children with special reference to the Convention on the Rights of the Child, 1989.

 শিশুৰ অধিকাৰৰ সিদ্ধান্ত, ১৯৮৯ৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত শিশুৰ অধিকাৰসমূহ আলোচনা কৰা।
- f) Examine the constitutional and legal measures taken in India to protect the rights of women.

 ভাৰতবৰ্ষত নাৰীৰ অধিকাৰ সুৰক্ষাৰ বাবে গ্ৰহণ কৰা সাংবিধানিক আৰু আইনগত ব্যৱস্থাসমূহ পৰীক্ষা কৰা।

(Turn Over)

22A/873

- (g) Briefly discuss the similarities between the Fundamental Rights of the Constitution of India and the Universal Declaration of Human Rights (1948).
 ভাৰতৰ সংবিধানৰ মৌলিক অধিকাৰ আৰু সাৰ্বজনীন মানৱ অধিকাৰ ঘোষণাপত্ৰ (১৯৪৮)ৰ মাজৰ সাদৃশ্যসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা।
- (h) What does terrorism mean? Discuss the impact of terrorism in North-East India.
 সন্ত্ৰাসবাদ মানে কি? উত্তৰ-পূৰ্ব ভাৰতত সন্ত্ৰাসবাদৰ প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে আলোচনা ক্ৰা
- (i) Discuss the role of the institutional mechanisms for the protection of Human Rights in India.
 ভাৰতত মানৱ অধিকাৰ ৰক্ষাৰ বাবে আনুষ্ঠানিক আহিলাসমূহৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।
- (j) Explain the measures adopted to safeguard the rights of the indigenous people of India.

 ভাৰতবৰ্ষৰ খিলঞ্জীয়া লোকৰ অধিকাৰ সুৰক্ষাৰ বাবে গ্ৰহণ কৰা ব্যৱস্থাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।
